

Titel: Numerus i nydansk, [nominalmorferne] 014-0010

Citation: "Numerus i nydansk, [nominalmorferne] 014-0010", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 2. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/catalog/lh-texts-kapsel_014-shoot-wNKS-2757_0000_014_nominalmorferne_0010_p2_bP1_TB00004/facsimile.pdf (tilgået 24. juli 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

variant af *n-en*; det medfører nemlig forandringer andetsteds i kæden; det hedder søen er stof, men træet er stort; -t er altså et særligt element, der i visse tilfælde føjes til enheder af visse typer, og da vi nu har en tilsvarende vekslen mellem *n* og *t* i en sø:støt, den sø; det træ; min sø:mit træ, xxx har vi grund til at formode, at træet skal analyseres: træ-0-en-t, idet *n* bliver latent foran *t* i visse tilfælde. Vi må desuden søges til at udvide vor analyse til at omfatte 5 paradigmer:

1	2	3	4	5
sø-er-ne-0	-s			
xxxxxx				
xx				
xxx				
træ-0-(n)-t--s				
sø-0-en-0-s				

4. Vi inddrager nu atter nyt materiale i analysen:

	1	2	3	4	5
a)	sø-er-ne-	0-	s		
b)	pige - r-ne-	0-s			
c)	stol - e-ne-	0 -sm			
d)	mand- e-ne-	0- s			
e)	friser-0-ne-	0- s			

Paradigme 2 viser her meget brogede forhold; ~~xxxx~~ alt efter hvilket element der står i paradigme 1, medens de andre er ens i alle tilfælde. I Eks. b) er e bortfaldet efter e i paradigme 1; i eks. c-d) har vi omvendt e uden r og i ~~xxxx~~ e) n har paradigmet 0, skønt det svarer til en form ~~xxxxxxx~~ friser-e. Men formerne c-d) er kun tilsyneladende ens bygget; stolene svarer nemlig til stole ~~xx~~, mændene til mand; i stolene er e altså et betydningsbærende element, der tjener til at skelne mellem stól og stole; i mændene, musene osv. har det ingen betydningsadskillende funktion, men er et indskud der kun har funktion i udtrykket. En sammenligning af eks. a-e) giver grundlag for den formulering, at der skal indskydes et e mellem ~~xxxxxxx~~ paradigme 1 og 2, hvis ikke enten paradigme 1 har (tryksvagt) $\frac{e}{n}$ i sidste stavelse eller paradigme 2 alene består af e; omvendt må e i paradigme 2 udgaa, hvis paradigme 2 ender paa e plus konsonant.